

kunde vi absolut have opnaaet uden hele den kostbare Omkalfatring, som her foretages. Det samme er Tilfældet med Parternes Afhøring i selve Sagen. Der var intet som helst i Vejen for, at man med Bibeholdelse af den skriftlige Procedure kunde gøre det til Pligt under foreskrevne Former og under foreskrevne Betingelser for Parten at møde i Retten og afgive sin Erklæring. Det er ikke noget Fremskridt, der paa nogen Maade har nogen nødvendig Sammenhæng med hele den kostbare Omkalfatring, der her gøres.

Saa sagde den ærede Ordfører, at Omkostningerne i visse Tilfælde blev skaansomme for den lille proceshavende. Men herom gælder akkurat lige det samme. Hvad for Resten Omkostningerne angaar, vil det vise sig, at de som Helhed utvivlsomt ville blive større for Parterne nu end tidligere. Men givet, at der er nogle Tilfælde, hvor de for den lille proceshavende blive mindre — akkurat det samme kunde vi have opnaaet uden at forandre Systemet, og om jeg ikke husker fejl, har den ærede Ordfører vistnok endogsaa forsøgt at indpode det paa den nuværende Retsordning. Vi kunde meget godt have gennemført det under den gamle Ordning, og der er ikke nogen som helst nødvendig Forbindelse mellem det og det foreliggende Forslag, og det kan derfor ikke skrives dette til gode.

Den ærede Ordfører siger dernæst, hvad Strafferetsplejen angaar, at man her opnaar det gode, at der straks, altsaa ikke alene ved Fængsling, men ved Anholdelse af en Person, skal beskikkes denne en Forsvarer. Akkurat det samme kunde man have opnaaet under den gamle Retsordning; der var ikke det mindste til Hinder derfor. Og det, at der indføres Erstatning for Anholdelse, medens der hidtil kun har været givet Erstatning for Fængsling, er ogsaa et Fremskridt, man akkurat lige saa godt kunde have faaet under den gamle Retsordning uden nogen som helst Revolution i Organisation, uden nogen Bebyrdelse af Statskassen og af Borgerne.

Den ærede Ordfører kom derefter til sit Yndlingstema: at ville reducere Adskillelsen mellem den dømmende og den forvaltende Magt til intet. Jeg tillader mig at mene, at det i og for sig er en ganske overordentlig vigtig Reform, og at de Oplysninger, som den ærede Ordfører har fremskaffet angaaende nogle Forfremmelser og Afskedigelser, i Virkeligheden ikke give det mindste Bidrag til Belysning af Spørgsmaalet om, hvorledes en Dommer

føler sig og virker, og hvorledes han er stillet hele sin Embedstid igennem. Det kan ikke vises statistisk gennem nogle Afskedigelses- og Forfremmelseslister. Der er ikke fjerneste Tvivl om, at den civiliserede Verden har Ret, naar den har sagt, at Dommeren bliver først stillet, som han bør, naar han, fritagen for administrative Forretninger, ogsaa er fritagen for Forbindelse med administrative Myndigheder og kun har den dømmende Myndighed over sig. Men dertil kommer jo den store Ting, at dette Spørgsmaal har sin nøje Forbindelse med to andre ligeberettigede. Der er det store Spørgsmaal om Uddannelsen af den dømmende Myndigheds og den administrative Myndigheds Mænd. Det er en given Sag, at Uddannelsen vil blive bedre, fyldigere og tjenligere for Staten, naar Manden uddannes enten til det ene eller til det andet i Stedet for at uddannes til at have med begge Dele at gøre. Man faar ved en Adskillelse den dygtigere Mand og derigennem ogsaa i det lange Løb Besparelsen, idet nemlig de to Mænd, som ere uddannede i deres særlige Fag, bestride mere end de to Mænd, der ere uddannede i begge Fagene. Men endelig er der dette, som er af overordentlig Vigtighed, at dette Spørgsmaal hænger sammen med Spørgsmaalet om Anklageprincippet Gennemførelse, og dette lader det foreliggende Lovforslag fuldstændig ligge.

Nej, Sandheden er den, at de Goder, dette Lovforslag medfører, kunde være opnaaede med det gamle System og uden de store Ulemper for Befolkningen og de betydelige Udgifter for Statskassen, som dette Lovforslags Ophøjelse til Lov vil medføre. Jeg gentager sluttelig, at Lovforslaget i og for sig er af grumme tvivlsomt Værd, men at det aldeles ubetinget ikke er de Udgifter for Statskassen og de Ulemper for Befolkningen værd, som det vil medføre.

Dinesen: Det er en Selvfølge, at der er Spørgsmaal, som for det enkelte Medlem kunne være af den Betydning, at man ikke kan forandre sin Stilling dertil. Det gælder for det foreliggende Spørgsmaal for mit Vedkommende. Jeg har aldrig kunnet give min Tilslutning til Gennemførelsen af det Retssystem, man her vil gennemføre med Indførelse af Nævninger. Jeg er ogsaa imod Sagen paa Grund af de store Bekostninger, den vil vælte ud over Befolkningen, og jeg er endvidere imod den paa Grund af de Byrder, der paalægges den enkelte ved, at de skulle